

Fővárosi Ítéltábla

6.Kf.700.287/2024/7. szám

A felperes:

felperes1 (cím1)

A felperes képviselője:

Dr. Darányi József Tibor ügyvéd (cím2.)

Az alperes:

alperes1 (cím3)

Az alperes képviselője:

Dr. Tavaszi Helga kamarai jogtanácsos

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

alperes 13. sorszám alatt

A per tárgya:

megbízási díj megfizetése

Az elsőfokú bíróság:

Győri Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat:

6.K.701.233/2023/11. számú ítélet

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – fellebbezett részében – helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] A felperes az alperes hivatásos állományú tagjaként teljesített szolgálatot beosztott tűzoltóként a egyéblen.
- [2] A felperes 2020. június 1. napjától 2023. január 31. napjáig rendszeresen látott el különlegesszer-kezelői feladatokat az alperes utasítása alapján, amiért 2020. szeptember, 2021. május és október, 2022. március hónapokra a rendvédelmi illetményalap 50%-ának megfelelő összegű havi megbízási díjban részesült, a megbízási díj megfizetése iránt benyújtott szolgálati panaszát egyebekben a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Főigazgatója elutasította.
- [3] A felperes módosított keresetében a 2020. június 1. napjától 2020. augusztus 31. napjáig, 2020. október 1. napjától 2021. április 30. napjáig, 2021. július 1. napjától 2021. szeptember

30. napjáig, 2022. január 1. napjától 2022. február 28. napjáig, 2022. április 1. napjától 2022. július 31. napjáig és 2023. január hónapra terjedő időszakra (összesen 20 hónapra) a rendvédelmi illetményalap 75%-ának, 2020. szeptember, 2021. május és október, 2022. március hónapokra a rendvédelmi illetményalap 25%-ának megfelelő összeg, mindösszesen (20 x 28.987,5 + 4 x 9.662,5 forint=) 618.400 forint és ennek 2021. február 15. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

- [4] Keresetét a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (Hszt.) 71.§ (1) bekezdés c) pontjára és (5) bekezdésére alapította. Hivatkozott a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 33/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 33/2015. BM rendelet) 10.§ (2) bekezdésére, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 31/2015. BM rendelet) 35.§ (6) bekezdésére, a belügyi szerv által használt szolgálati gépjárművet és szolgálati hajót vezető és a gépjárművezetést oktató személy képzési követelményeinek megállapításáról szóló 18/2016. (VIII. 16.) BM utasítás (a továbbiakban: Utasítás) 2.§ 14. pontjára.
- [5] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a felperes nem a saját beosztásán felül látott el másik feladatkört, a megjelölt szolgálati napokon kizárólag a különlegesszer-kezelői feladatokat végezte. Kiemelte, hogy a feladatellátás eseti jellegű volt, az igazgatói intézkedésének megfelelően a felperes az adott hónapban teljesített szolgálati napok felénél magasabb – legalább négy – szolgálat (különlegesszer-kezelői feladatellátás) esetén jogosult megbízási díjra. Rámutatott, hogy a két beosztás illetménykülönbsége az illetményalap 50%-a, ezért a felperes az ennél magasabb, 75%-os mértékű megbízási díj révén jogosulatlan előnyhöz jutna a különlegesszer-kezelő beosztású személyekkel szemben.
- [6] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével az alperest 550.753 forint megbízási díj, ennek 2021. február 15. napjától járó késedelmi kamata és 120.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.
- [7] Ítéletének indokolásában felhívta a Hszt. 71.§ (1) bekezdését, (5) bekezdését, 163.§ (5) bekezdését, a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet 2.§ (1) bekezdés b) pont ba) alpontját, 5. melléklet III. fejezet 21., 25. pontját, az Utasítás 2.§ 14. pontját.
- [8] Rögzítette, hogy a perben nem volt vitatott, miszerint a tűzoltó beosztású felperes a perbeli időszakban az általa megjelölt szolgálati napokon ellátta a különlegesszer-kezelői feladatokat, és az sem, hogy a két beosztás egymástól eltérő, jól elhatárolható, külön beosztásnak minősül. A jogvita elsősorban abban a kérdésben bontakozott ki, hogy a felperes feladatellátása eseti jellegűnek minősült-e.
- [9] A rendelkezésre álló adatok alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes a perbeli időszakban havonta visszatérően látott el különlegesszer-kezelői (darukezelő és kötöző) feladatokat, amelyek más, az eredeti beosztásához nem tartozó feladatokat jelentettek. E tevékenységet a felperes – havonta eltérő mértékben – a teljes perbeli időszakban ellátta. Erre figyelemmel a többletfeladatok ellátása, függetlenül az azzal érintett havi szolgálati napok számától, rendszeresnek tekinthető. Kiemelte, hogy a rendszerességnek nem jogszabályi kritériuma a havi szolgálati napok minimális száma, az ezzel ellentétes munkáltatói intézkedést nem vette figyelembe. A perbeli esetben tehát annak tulajdonított jelentőséget, hogy a felperes általi többletfeladat-ellátás az eseti jelleget lényegesen meghaladta, arra havonta visszatérően került sor.

- [10] Rámutatott, hogy a megbízási díjra való jogosultságot nem befolyásolja az a körülmény, hogy a többletfeladattal érintett napokon a felperes az eredeti szolgálati beosztása helyett kizárólag többletfeladatokat látott el.
- [11] A megbízási díj mértékének megállapítása során az elsőfokú bíróság figyelemmel volt arra, hogy a felperes az eredeti beosztásához képest nagyobb munkateherrel, többletfelelősséggel járó feladatokat látott el, mely feladatok többlettudást is igényeltek. Ezen túlmenően az egyes hónapokra járó megbízási díj mértékének meghatározása körében vizsgálta, hogy az alperes által sem vitatottan a felperes az adott hónapban hány szolgálati napon látott el többletfeladatot. Mindezeket figyelembe véve az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy azokban a hónapokban amikor a felperes kizárólag egy szolgálati napon látott el többletfeladatot (5 hónap) a törvényi minimumban indokolt meghatározni a megbízási díj mértékét, míg azokban a hónapokban, amikor a többletfeladat ellátása több szolgálati napot is érintett, a törvényi minimumhoz közeli 75%-os mérték megállapítását látta szükségesnek (az alperesi részteljesítéssel nem érintett hónapokból 14-et tekintett ilyennek). Arra az 5 hónapra, amikor az alperes 50% mértékű megbízási díjat állapított meg [helyesen 4 hónap], az elsőfokú bíróság a különbözetet (25%) számolta el és a 89% mértékű pervesztességére figyelemmel kötelezte az alperest az elsőfokú perköltség megfizetésére.
- [12] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, fellebbezésében elsődlegesen (tartalma szerint) az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását, másodlagosan a marasztalási összeg 50% mértékű megbízási díj figyelembevételével történő leszállítását kérte. Megsértett jogszabályhelyként a Hszt. 71.§ (1) bekezdését, (5) bekezdését, a 31/2015. BM. rendelet 35.§ (4), (6) bekezdését, 92.§ (2) bekezdés j) pontját, a 33/2015. BM rendelet 10.§ (2) bekezdését jelölte meg.
- [13] Kifejtette, hogy a Hszt. 71.§ (5) bekezdésében foglaltakra figyelemmel nem illeti meg többletdíjazás a felperest, mivel a megbízást – a különlegesszer-kezelést – nem az eredeti beosztásának ellátása mellett, hanem ahelyett végezte az adott szolgálati napokon. Hivatkozott arra, hogy az eseti jelleggel, alkalmanként teljesített többletfeladat nem alapozza meg a megbízási díjigényt. Kiemelte, hogy a felperes 24-48 órás váltásban dolgozik, így havonta átlagosan 7-8 szolgálatot teljesít, a rendszeres többletfeladat-teljesítés ehhez viszonyítottn minimum három alkalommal történő helyettesítés (a munkaidő 40-50%-a) esetén állapítható meg.
- [14] Hivatkozott arra, hogy gyakorlata szerint az eseti helyettesítési feladatokkal megbízottak 50% mértéknek megfelelő megbízási díjban részesülnek, a felperes 75% mértékre vonatkozó igénye eltúlzott. Változatlanul fenntartotta azt az álláspontját, miszerint a két beosztás illetménykülönbségére figyelemmel a kereset teljesítése a felperest jogosulatlan előnyhöz juttatja a különlegesszer-kezelő beosztású munkatársaival szemben. Álláspontja szerint a 75% mértékű megbízási díj eltúlzott voltát támasztja alá az is, hogy a saját ügyrendje szerint a különlegesszer-kezelő és a beosztott tűzoltó feladatkörébe tartozó tevékenységi körök megegyeznek.
- [15] A felperes fellebbezési ellenkérelme az alperesi fellebbezéssel támadott részében az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.
- [16] A fellebbezés nem alapos.
- [17] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 108.§ (1) bekezdése alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül. Az alperes fellebbezését alapvetően a Hszt. 71.§ (1) bekezdés c) pontjának, (5) bekezdésének, a 33/2015. BM rendelet 10.§ (2) bekezdésének, a 31/2015. BM rendelet 35.§ (4) bekezdésének megsértésére alapította, így a másodfokú bíróság elsősorban e rendelkezések alkalmazását vizsgálta.

- [18] A Hszt. 71.§ (1) bekezdése rendelkezik a hivatásos állomány tagjának átmeneti megbízásáról, ami az ideiglenesen megüresedett vagy betöltetlen szolgálati beosztás ellátásának, és a tartósan akadályozott személy helyettesítésének [a) és b) pontok] esetei mellett kiterjedhet a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával, mint többletfeladattal történő megbízásra is [c) pont]. A Hszt. 71.§ (5) bekezdése a hivatásos állomány tagját a többletszolgálatért a rendvédelmi illetményalap 50–200%-áig terjedő mértékű díjazásra jogosítja fel abban az esetben, ha a megbízást az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végzi.
- [19] A Kúria iránymutató gyakorlata szerint (Kfv.VII.37.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3.) a Hszt. 71.§ (1) bekezdésének c) pontja alapján a felperest akkor illeti meg a megbízási díj, ha nem a kinevezése szerinti beosztásához tartozó feladatkört többletfeladatként látta el. A perben azt az alperes nem vitatta, hogy a beosztott tűzoltó és a különlegesszer-kezelő két külön beosztás, a felperes nem a kinevezése szerinti beosztáshoz tartozó feladatkört látott el.
- [20] A Kúria gyakorlata következetes abban is, hogy a szolgálati beosztáshoz nem tartozó feladatok alóli mentesítést nem lehet az egyes szolgálati napokra lebontva vizsgálni, az csak a szolgálatellátás egésze vonatkozásában értelmezhető, a felperest pedig a beosztott tűzoltói szolgálat ellátása alól az alperes nem mentesítette a peresített időszakban (Kfv.VII.37.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3., Kf.45.033/2022/6.). Ebből pedig az következik, hogy a mentesítés hiányában a többletfeladatokat a felperes a beosztott tűzoltói feladatok ellátása mellett végezte, akkor is, ha adott szolgálati napon kizárólag különlegesszer-kezelői feladatokat látott el.
- [21] Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a többletfeladat ellátása nem eseti jellegű, hanem a felperes rendszeresen ismétlődő kötelezettsége volt. A Kúria irányadó döntései (Mfv.II.10.623/2015/4., Mfv.10.038/2015/5., Mfv.II.10.304/2017/15., Kf.III.45.110/2022/4., Kf.VII.45.155/2021/6., Kf.III.45.020/2021/4., BH2018.259.) szerint a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja ugyan köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységéhez nem tartozó feladatokat is, ugyanakkor az ilyen jellegű feladat tartós ellátása nem maradhat ellentételezés nélkül. Ha a hivatásos állomány szolgálati viszonyban álló tagja hosszabb időszakon át, rendszerszintűen a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, az többletszolgálatnak minősül, és az alapján ellentételezésre jogosult. A Hszt. 71.§ (5) bekezdése szerint a rendvédelmi illetményalap 50-200%-áig terjedő díjazás a Hszt. 154.§-a alapján havonta illeti meg a hivatásos állomány tagját, így a megbízási díj mértékét indokolt havonta a többletszolgálat ellátásával érintett szolgálati napok száma alapján megállapítani (Mfv.II.10.507/2015/4.).
- [22] A felperes a perrel érintett 24 hónapban 77 alkalommal látott el többletszolgálatot (6.K.701.233/2023/8. szám), ami átlagosan havi 3,2 szolgálatot jelentett: ebből következően a felperes rendszeresen, visszatérően végzett a beosztásához nem tartozó feladatokat.
- [23] Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság a megbízási díj mértékét is. A 31/2015. BM rendelet 35.§ (6) bekezdése értelmében a helyettesítési díj mértékét a többletfeladat nagysága, a megbízással járó többletterhek, a helyettesített szolgálati beosztás besorolása alapján a Hszt. 71.§ (4)-(5) bekezdésében foglaltak figyelembevételével kell meghatározni.
- [24] Az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap 75%-ban történő meghatározással a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl. Az alperes az elsőfokú bíróság ítéleti mérlegelését arra tekintettel nem tartotta megalapozottnak, hogy az alperes gyakorlata szerint a helyettesítési feladatokkal megbízottak 50% mértéknek megfelelő megbízási díjban részesülnek, a felperes jogosulatlan előnyhöz jut a különlegesszer-kezelővel szemben, és a két beosztás feladatkörébe tartozó tevékenységi körök megegyeznek. A megbízási díj mértéke tekintetében a mérlegelés kereteit a Hszt. 71.§ (5) bekezdésében foglalt 50-200%-ig terjedő

tartomány, annak konkrét szempontjait pedig a 33/2015. BM rendelet 10.§ (2) bekezdése, 31/2015. BM rendelet 35.§ (6) bekezdésében felsoroltak határozzák meg. Egy bizonyos mérlegelési szempont (a többletként ellátott szolgálati beosztás besorolása) kiragadásával a komplex mérlegelés okszerűtlensége nem támasztható alá; abból a többletfeladatok nagyságára, valamint az okozott többletteher mértékére sem lehet következtetni. E körben az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a többletfaladathoz kapcsolódó munkaterhet, többletfelelősséget, többlettudást, és az adott hónapban ténylegesen teljesített szolgálati napok számát értékelte, mely értékelési szempontokra a fellebbezés ellenérveket nem hozott fel, azokat nem döntötte meg. Mindebből következően az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást a tekintetben, hogy a felperest az általa végzett többletfeladatokért összességében a rendvédelmi illetményalap 75%-ának, illetve a havi egy szolgálati napot érintő többlettevékenység esetén az 50%-ának megfelelő megbízási díj illeti meg.

- [25] A fentiekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítélete nem sérti a fellebbezésben megjelölt jogszabályi rendelkezéseket, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – fellebbezett részében – a Kp. 109.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [26] A másodfokú eljárás során a felperes perköltséget nem számított fel (úgy nyilatkozott, hogy a későbbiekben csatolt költségjegyzék és megbízási szerződés alapján kéri az alperes marasztalását, de sem költségjegyzék, sem megbízási szerződés csatolására nem került sor), ezért a Kp. 35.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó, a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 82.§ (3) bekezdése alapján a javára perköltséget figyelembe venni nem lehetett. Az alperes fellebbezése sikertelen volt, ezért a Pp. 83.§ (5) bekezdése értelmében a felmerült perköltsége megtérítésére nem tarthat igényt.
- [27] Az alperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5.§ (1) bekezdés c) pontja alapján megillető személyes illetékmentesség folytán a fellebbezési illeték a Pp. 102.§ (1) és (6) bekezdései értelmében az állam terhén marad.
- [28] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Kp. 99.§ (3) bekezdése alapján alkalmazandó 77.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Pécs, 2025. március 20.

Dr. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. előadó bíró, Dr. Kovács János s.k. bíró